

Ważniejsze prace Zakładu Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu Zakład Badań i Rozpowszechniania Przodujących Metod Pracy w Warszawie

Metodyka i organizacja nauczania w szkołach przodownictwa

Szkolenie robotników odbywa się w Polsce w szkołach zawodowych oraz w ramach szkolenia wewnątrzzakładowego.

Formy szkolenia wewnątrzzakładowego są różnorodne. Poważne efekty w podnoszeniu kwalifikacji robotników daje szkolenie w szkołach przodownictwa pracy, które są nierozdzielnie związane z twórczą działalnością robotników.

Szkoły przodownictwa pracy powstały w oparciu o doświadczenia szkół stachanowskich w Związku Radzieckim. Celem takich jest nie samo nauczanie zawodu (uczestnikami tych szkół są robotnicy już pracujący w określonym zawodzie), lecz podniesienie sprawności zawodowych szkolonych robotników do poziomu osiąganego przez przodowników pracy.

Zakres szkolenia praktycznego i teoretycznego w tych szkołach opracowywany jest zawsze z uwzględnieniem aktualnych potrzeb zakładu i zadań oraz obejmuje wszystkie najważniejsze odcinki procesu produkcyjnego.

Ze względu na duże znaczenie szkół przodownictwa pracy dla podnoszenia kwalifikacji robotników Zakład Badań i Rozpowszechniania Przodujących Metod Pracy opracował „METODYKĘ I ORGANIZACJĘ NAUCZANIA W SZKOŁACH PRZODOWNICTWA”.

Przy rozwiązywaniu tego zadania oparto się na doświadczeniach Związku Radzieckiego, oraz doświadczeniach naszego przemysłu z prowadzenia szkół przodownictwa pracy w różnych gałęziach przemysłu, a przede wszystkim w przemyśle maszynowym.

W Warszawskiej Fabryce Motocykli przy ścisłej współpracy z pracownikami produkcji została zorganizowana szkoła przodownictwa pracy dla tokarzy rewolwerówkowych.

Doświadczenia szkół przodownictwa pracy w innych zakładach oraz doświadczenia z Warszawskiej Fabryki Motocykli zostały opracowane w sposób umożliwiający wykorzystanie pracy w różnych gałęziach przemysłu po dostosowaniu podstawowych założeń metodyki do specyfiki danej gałęzi przemysłu.

W rozdziale I omawianej pracy podany jest krótki zarys powstania i rozwoju szkół przodownictwa pracy w Związku Radzieckim i w Polsce.

Rozdział II zapoznaje z przebiegiem prac organizacyjnych przygotowawczych, obejmujących między innymi opracowanie przodujących metod, w której opanowaniu mają być szkoleni robotnicy danego zawodu.

Rozdział III poświęcony jest opracowaniu programu szkolenia.

Rozdział IV zawiera omówienie metodyki szkolenia. Szczególnie wiele uwagi poświęcono tu szkoleniu instruktorów i konsultantów, stosownie do wymogów, jakie powinny być im stawiane. Omówiono tu zagadnienia opanowania przodującej metody przez instruktora i konsultanta, ich przygotowanie się do prowadzenia zajęć (konspekty zajęć i pokazów) oraz sposób prowadzenia dokumentacji szkolenia.

W dalszej części rozdziału ujęto metodykę szkolenia uczniów, podając najważniejsze zasady dydaktyki, metodykę przeprowadzenia pokazu oraz prowadzenia wykładów i ćwiczeń.

W rozdziale V, dotyczącym analizy wyników szkolenia podano przykłady analizy indywidualnych i zespołowych wyników szkolenia.

W załączniku do pracy podano przykład opracowania przodującej metody pracy jednego z przodowników WFM w sposób, umożliwiający właściwe prowadzenie zajęć w szkole przodownictwa.

Praca ta może być wykorzystana przez pracowników działów szkolenia zawodowego i aktywnie związany jako pomoc przy organizowaniu i prowadzeniu szkół przodownictwa pracy w przemyśle. (jh)

Organizacja współzawodnictwa o obniżkę kosztów własnych operacji

Aby walka o obniżkę kosztów własnych stała się centralnym zagadnieniem podejmowanych zobowiązań niezbędne jest poświęcenie szczególnej uwagi sprawie organizacji tej formy współzawodnictwa.

Celem tym służyć osobiste konta oszczędnościowe, w których ujęte są zadania produkcyjne robotnika oraz inne wskaźniki na które ma on bezpośredni wpływ. Podaje się tu również zobowiązanie, jakie podjął robotnik i rejestruje się osiągnięcia przez niego wyniki. Konta osobiste po raz pierwszy wprowadzone w zakładach radzieckich posiadały formę zależną od gałęzi przemysłu, w jakim zostały wprowadzone.

W Polsce konta oszczędnościowe nie znalazły dotychczas szerszego zastosowania. Zakład Badań i Rozpowszechniania Przodujących Metod Pracy IEOP w Warszawie podjął pracę w tym zakresie w jednym z warszawskich zakładów przemysłu maszynowego.

Wyniki tych badań ujęto w pracy pt.: „ORGANIZACJA WSPÓŁZAWODNICTWA O OBNIŻKĘ KOSZTÓW WŁASNYCH OPERACJI”.

Pierwszy rozdział pracy omawia doświadczenia radzieckie w prowadzeniu różnego rodzaju kont osobistych i ich rozwój od 1948 roku do 1954 roku.

W dalszej części pracy omówiono doświadczenia z zakresu wprowadzania osobistych kont oszczędnościowych w Zakładzie Wytwarzającym Urządzenia Telefonyczne im. Komuny Paryskiej w Warszawie. W zakładzie tym wprowadzono konta w trzech brzdękach przy operacji drutowania i kablowania wielokroci, lutowania stoisków oraz nawijalni cewek. Konto te stały się czynnikiem mobilizującym załogę do podnoszenia wyników pracy.

Zakład Środków Technicznych Pracy Biurowej w Warszawie

Dokumentacja ewidencyjna i wstępnej kontroli zużycia materiałów w przedsiębiorstwie przemysłowym

Ujawnianie zbędnych rezerw środków obrotowych, tkwiących w przedsiębiorstwie przemysłowym w sferze zaopatrzenia, produkcji i zbytu, możliwe jest przede wszystkim w drodze systematycznej, planowej kontroli nabywania, przechowywania i wydawania wartości materiałowych do przerobu na zewnątrz, oraz kontroli nad procesami produkcyjnymi i realizacją wyrobów gotowych. Skuteczność tej kontroli zależy między innymi od jej organizacyjnego przygotowania i zastosowania w tym celu racjonalnych środków. Zewnętrznym wyrazem wprowadzenia w przedsiębiorstwie kontroli zużycia materiałów jest dokumentacja kontroli i instrukcja o jej obiegu.

Celem upowszechnienia racjonalnych środków kontroli na jednym odcinku gospodarki materiałowej, a mianowicie przy wstępnej kontroli zużycia materiałów w produkcji, Zakład Środków Technicznych Pracy Biurowej IEOP wykonał pracę pt. „DOKUMENTACJA EWIDENCJI I WSTĘPNEJ KONTROLI ZUŻYCIA MATERIAŁÓW W PRZEDSIĘBIORSTWIE PRZEMYSŁOWYM”, zawierającą wzory racjonalnie opracowanej dokumentacji, dostosowanej do istniejących systemów organizacji tej kontroli.

Praca ta stanowi próbę ujednolicenia dokumentacji wstępnej kontroli zużycia na podstawie analizy stosowanych systemów kontroli zużycia materiałów oraz analizy wspólnych cech, występujących w dokumentacji kontroli, służącej temu samemu zadaniu.

Praca zawiera część opisową i 15 załączników. W części opisowej omówiono: (1) zadania i środki kontroli zużycia materiałów w przedsiębiorstwie przemysłowym; (2) rodzaje stosowanej powszechnie dokumentacji kontroli zużycia, która dzieli się na dwie zasadni-

Dowodem tego są przytoczone przykłady wykonania wzrostu wydajności pracy oraz zmniejszenia zużycia materiałów na wykonywane operacje po wprowadzeniu kont.

Konta te nadają podejmowanym zobowiązaniom konkretny charakter, mają one szczególne znaczenie w rozwijaniu współzawodnictwa o oszczędność materiałów, gdyż doprowadzają kontrolę zużycia materiałów do poszczególnego robotnika względnie brygady, oraz umożliwiają systematyczną kontrolę norm zużycia oraz wykorzystanie wyników współzawodnictwa dla opracowania progresywnych norm zużycia.

Efekty ekonomiczne uzyskane dzięki wprowadzeniu kont omawia osobny rozdział pracy. Wysokość tych efektów w dużej mierze zależy od zastosowania bodźców materialnych to jest premiowania pracowników za uzyskiwane oszczędności.

Rozdział ostatni pracy reasumuje doświadczenia zdobyte w ZWUT i daje wskazówki odnośnie wprowadzenia osobistych kont w zakładach pracy. (hg)

czę grupy — na dokumentację operatywną oraz dokumentację sprawozdawczą przy czym do pierwszej należą: karty limitu zużycia normalne, karty limitu dodatkowego, karty limitu na materiały zastępcze oraz rejestry, dzienniki i kontrolki kart limitu zużycia, a do drugiej zestawienia przekroczeń limitów, wyniki analiz oraz sprawozdania z realizacji limitów; (3) organizacyjne i ekonomiczne efekty wprowadzania kart limitu zużycia (4) opisy wzorów oraz wystawiania i obiegu ujednoliconych kart limitu zużycia w pięciu wariantach; (5) formy przechowywania kart limitu zużycia.

W załączonych do pracy wzorach dokumentacji znajduje się:

- 8 różnych wzorów kart limitu zużycia,
- wzór rejestru kart limitu zużycia,
- wzór kontrolki kart limitu zużycia,
- wzór ewidencji kart limitu zużycia.

Oprócz wzorów formularzy podano w pracy również wykresy przykładowego obiegu ujednoliconych kart limitu zużycia.

Dotychczas stosowane wzory i obiegi dokumentów, dotyczących kontroli zużycia materiałów, ich układ i wzajemne powiązanie oraz powiązanie z pozostałą dokumentacją materiałową są bardzo różnorodne zależnie od rodzaju produkcji, warunków organizacyjnych przedsiębiorstwa itp. Fakt ten powoduje, że poszczególne zakłady produkcyjne opracowują własne wzory i własną specyfikację dla siebie organizację systemu wstępnej kontroli zużycia materiałów, co hamuje i utrudnia jej upowszechnienie. Zestawienie dotychczasowych doświadczeń w tej dziedzinie wydaje się celowe i aktualne.

Zadanie to było założeniem omawianej pracy, która może być wykorzystana przez centralny zarząd jako materiał instrukcyjny a przez przedsiębiorstwa jako materiał pomocniczy przy wprowadzaniu wstępnej kontroli zużycia materiałów za pomocą kart limitowych. (hf)

LISTY DO REDAKCJI

Obywatelu Redaktorze, przeglądając streszczenie moich wypowiedzi na kurso-konferencji IEOP na temat służby dyspozycyjnej w marcu br. w Łodzi, zamieszczone w zbiorowym sprawozdaniu w zeszytach 6 „Ekonomiki i Organizacji Pracy” (str. 282), stwierdziłem, że autor sprawozdania pomieszał istotne momenty. W streszczeniu tym napisano, że budownictwo i metalurgia są przykładami dziedzin produkcji (dalsze nie podano; przemysłów, co jest oczywiście przeoczeniem terminologicznym autora streszczenia), zaś nie istnieje potrzeba drobiazgowego pilnowania technologii (t. zn. także przez personel dyspozycyjski). W rzeczywistości podam na konferencji budownictwo jako przykład gałęzi produkcji, gdzie taka potrzeba nie zachodzi, zaś metalurgię — jako przykład gałęzi produkcji, gdzie potrzeba taka jest bardzo wielka.

Tadeusz Wasiljew